

D E C I Z I E

24 iulie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii Svetlana Novac, Tatiana Vieru, Iurie Bejenaru, Galina Stratulat

examinînd recursul declarat de către Anatoli Rogojan în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Anatoli Rogojan împotriva lui Olga Mișcoi și Ghenadie Crețu cu privire la încasarea împrumutului, cheltuielilor de judecată și a prejudiciului moral, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2013 prin care a fost admis apelul declarat de către Olga Mișcoi, fiind casată hotărîrea Judecătoriei Anenii Noi din 09 noiembrie 2011 în partea admiterii acțiunii cu privire la încasarea împrumutului și a cheltuielilor de judecată, în această parte fiind emisă o hotărîre nouă, prin care a fost respinsă cererea cu privire la încasarea împrumutului, ca nefondată, în rest menținută hotărîrea Judecătoriei Anenii Noi din 09 noiembrie 2011

c o n s t a t ă

La 08 aprilie 2011, Anatoli Rogojan a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Olga Mișcoi și Ghenadie Crețu cu privire la încasarea împrumutului.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că în baza contractului de împrumut cu gaj nr. 1352 din 26 februarie 2010, încheiat cu Olga Mișcoi, autentificat de notarul privat Florea Adelina, i-a împrumutat ultimei suma de 5250 Euro, care potrivit cursului BNM la data semnării contractului constituia suma de 91 875 lei, pe termen de pînă la 26 iulie 2010. Drept asigurare a rambursării împrumutului acordat, Olga Mișcoi și Ghenadie Crețu au lăsat în gaj, în cazul neîndeplinirii obligațiunilor contractuale privind restituirea împrumutului, imobilul ce le aparține cu drept de proprietate, situat în r-nul Anenii Noi, s. Mereni, str. Livezilor 25, ce constă din casa individuală cu suprafața de 82,5 m.p., cu nr. cadastral 10334319014.01, construcție accesorie cu suprafața de 18,9 m.p. cu nr. cadastral 10334319014.02, amplasate pe un teren de pămînt cu suprafața de 0,1432 ha, cu nr. cadastral 10334319014, evaluat de părți la comun acord la suma de 91 875 lei.

Conform prevederilor contractului de împrumut cu gaj din 26 februarie 2010 pct.2, Olga Mișcoi urma să restituie la 26 iulie 2010 suma împrumutului, însă pînă la momentul actual suma nu a fost restituită.

La 14 septembrie 2010 în adresa debitorului gajist Olga Mișcoi și a lui Ghenadie Crețu au fost expediate notificări cu aviz de recepție, prin care s-a solicitat achitarea datoriei în mărime de 5250 euro pînă la 21 septembrie 2010, în caz contrar, fiind avertizați debitorii despre eliberarea imobilului cu transmiterea dreptului de posesie creditorului cu ulterioara lui vînzare în scopul stingerii datoriei, pe care ultimii le-au

primit contra semnătură, însă Olga. Mișcoi nu și-a onorat obligațiile contractuale până în prezent, refuzând să restituie banii împrumutați, dar și se eschivează de la eliberarea imobilului gajat în scopul asigurării rambursării împrumutului.

La 04 iulie 2011 Anatoli Rogojan a depus cerere suplimentară, prin care a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 3884, 13 lei - taxa de stat achitată la depunerea cererii de eliberare a ordonanței judecătorești, care a fost anulată, în mărime de 2606 lei și taxa de stat achitată la depunerea prezentei cereri în sumă de 1278, 13 lei și a prejudiciului moral în mărime de 20 000 lei, motivând, că prin faptul neîntoarcerii la timp a împrumutului, i-a creat o stare de stres serioasă, care a condus la pierderea de somn, liniște, crescându-i tensiunea. În același timp i-a creat incomodități, neplăceri și neliniște pentru întreaga familie, care a suferit din considerente că nu au avut surse pentru funerarea tatălui său, decedat la 17 martie 2011, ceea ce a provocat o traumă sufletească enormă. Mai mult ca atât, a fost nevoit să se prezinte de mai multe ori în judecată pierzând timpul și energia fizică.

Prin hotărârea Judecătoriei Anenii Noi din 09 noiembrie 2011, acțiunea a fost admisă parțial, fiind încasată din contul lui Olga Mișcoi în beneficiul lui Anatoli Rogojan suma împrumutului în mărime de 91 875 lei, cheltuielile de judecată în sumă de 4038 lei, iar cerința privind încasarea prejudiciului moral a fost respinsă, ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2013 a fost admisă cererea de apel declarată de către Olga Mișcoi, fiind casată hotărârea Judecătoriei Anenii Noi din 09 noiembrie 2011 în partea admiterii acțiunii lui Anatoli Rogojan cu privire la încasarea împrumutului în sumă de 91 875 lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 4038 lei, în această parte fiind emisă o hotărâre nouă, prin care a fost respinsă cererea cu privire la încasarea împrumutului, ca nefondată, în rest fiind menținută hotărârea Judecătoriei Anenii Noi din 09 noiembrie 2011

La 26 aprilie 2013, Anatoli Rogojan, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea acesteia și menținerea hotărârii Judecătoriei Anenii Noi din 09 noiembrie 2011.

Recurentul, în motivarea recursului a indicat că la pronunțarea deciziei, de către instanța de apel au fost încălcate sau aplicate greșit normele de drept material sau normele de drept procedural, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat eronat legea.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Anatoli Rogojan întemeiat și care urmează a fi admis, cu menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit. f) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Conform art. 867 Cod Civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Conform art. 871 alin.(1) Cod Civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul și în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobânzi, el are dreptul să restituie împrumutul și până la expirarea termenului.

Materialele cauzei denotă faptul că la 26 februarie 2010, între Anatoli Rogojan în calitate de creditor și Olga Mișcoi în calitate de debitor a fost încheiat un contract de împrumut cu gaj, prin care primul a dat cu împrumut ultimei 5250 euro care conform cursului BNM la data semnării contractului constituia suma de 91,875,00 lei. Restituirea împrumutului acordat urma a fi efectuată pînă la 26 iulie 2010.

În scopul garantării executării obligațiunilor contractuale debitorul - Olga Mișcoi, a depus în gaj bunul imobil situat în r-nul Anenii Noi, s. Mereni, str. Livezilor 25, ce constă din casa individuală cu suprafața de 82,5 m.p., cu nr. cadastral 10334319014.01, construcție accesorie cu suprafața de 18,9 m.p. cu nr. cadastral 10334319014.02, amplasate pe un teren de pămînt cu suprafața de 0,1432 ha, cu nr. cadastral 10334319014. Imobilul dat aparținînd cu drept de proprietate lui Olga Mișcoi și Ghenadie Crețu, gajarea acestuia a fost efectuată cu acordul lui Gheorghe Crețu, conform declarației nr.1349 din 26 februarie 2010, acord legalizat de către notarul Adelina Florea.

Conform art. 572 Cod civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Conform art. 575 alin.(2) Cod Civil, dacă termenul de executare a obligației este determinat, se consideră că creditorul nu poate cere executarea înainte de termen. Debitorul însă poate executa obligația înainte de termen dacă creditorul nu are nici un motiv temeinic pentru a refuza executarea. În cazul în care respinge executarea anticipată, creditorul este obligat să-l informeze imediat în acest sens pe debitor și să ia toate măsurile necesare pentru a evita prejudicierea lui.

Dat fiind faptul că contractul de împrumut este translativ de proprietate, împrumutătorul trebuie să aibă capacitatea, respectiv să îndeplinească condițiile cerute de lege pentru actele de dispoziție și să fie proprietarul bunului care formează obiectul contractului. Împrumutatul trebuie și el, de asemenea, să îndeplinească condițiile cerute de lege pentru actele de dispoziție. Această cerință se explică prin faptul că împrumutatul este obligat să restituie banii sau bunurile împrumutate, dacă această obligație nu ar fi prevăzută în înscrisul constatator al contractului.

Materialele cauzei atestă cu certitudine faptul că Olga Mișcoi, nu și-a executat obligația de restituire a împrumutului față de Anatoli Rogojan, iar reieșind din prevederile legale enunțate debitorul urmează să restituie împrumutul.

În astfel de circumstanțe completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că prima instanță, avînd în vedere faptul că Olga Mișcoi nu i-a restituit lui Anatoli Rogojan datoria în sumă de 5250 euro în termenul stabilit, iar la moment refuză să-i restituie datoria, corect a admis acțiunea cu privire la încasarea împrumutului bănesc.

Argumentele intimatei Olga Mișcoi precum că nu a luat cu împrumut bani de la recurent însă a fost dusă în eroare de către Ivan Scobioală acesta luînd banii, nu pot fi reținute de către instanța de recurs și nu pot servi temei de respingere a acțiunii, deoarece aceste fapte nu au fost confirmate în instanțele de judecată, cu atît mai mult că în cadrul examinării cauzei contrar prevederilor art. 118 alin. (1) CPC, aceasta nu a prezentat instanței probe incontestabile și pertinente în sensul declarat.

Judecînd apelul, declarat de către Olga Mișcoi, instanța de apel a ajuns la concluzia de a casa hotărîrea primei instanțe, de a admite apelul declarat, casînd hotărîrea Judecătoriei Anenii Noi din 09 noiembrie 2011 și pronunțînd o nouă hotărîre prin care

acțiunea a fost respinsă în partea încasării datoriei și a cheltuielilor de judecată din contul lui Olga Mișcoi, în rest fiind menținută hotărârea contestată.

În susținerea soluției date, instanța de apel a reținut că prin contractul încheiat între părți, acestea doar au convenit asupra stabilirii între ei a raportului juridic privind împrumutul unei sume de bani și în contract este prevăzută doar transmiterea banilor însă lipsesc careva probe care ar confirma încasarea banilor, argument ce urmează a fi apreciat critic de către instanța de recurs, deoarece probele ce se conțin în materialele cauzei demonstrează contrariul.

Colegiul reține că instanța de apel eronat a interpretat prevederile contractului încheiat între părți, deoarece din conținutul acestuia nu rezultă că, ulterior transmiterii banilor urmează a fi autenticată și primirea acestora de către debitor, or de către părți să fi fost întocmită o recipisă de predare-primire a banilor după cum indică instanța de apel, se pune întrebarea care mai era necesitatea întocmirii și înregistrării contractului de împrumut cu gaj din 26 februarie 2010.

Fiind investit cu judecarea pricinii în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material și a dat o apreciere greșită materialului probator anexat la dosar, pe când prima instanță, justificat și amplu argumentat, cu pronunțarea asupra tuturor aspectelor importante și cu trimitere la probele administrate, avînd în susținere cadrul legal aplicabil în speță, corect a ajuns la concluzia de a admite acțiunea înaintată de către Anatoli Rogojan.

Distinct de cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărîrii primei instanțe.

În conformitate cu art. 444, art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Anatoli Rogojan.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2013 și se menține hotărârea Judecătoriei Anenii Noi din 09 noiembrie 2011 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Anatoli Rogojan împotriva lui Olga Mișcoi și Ghenadie Crețu cu privire la încasarea împrumutului, cheltuielilor de judecată și a prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Svetlana Novac

Tatiana Vieru

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat